

betales af det enkelte bibliotek efter regning (§ 10 i lovforslaget). Det er ikke anset for rimeligt at pålægge amtskommunen betaling for en service, der ikke kan ventes benyttet i lige høj grad af alle biblioteker i amtet. Man har dog på den anden side villet åbne mulighed for, at amtskommunen i visse tilfælde, hvor den skønner det rimeligt, påtager sig betalingen.

Deltidsbibliotekernes klargøringsarbejde har hidtil været overladt til centralbiblioteket (§ 19, stk. 3, og § 23, stk. 2, i bekendtgørelse om folkebiblioteker). Denne regel forudsættes opretholdt, men med den omtalte ændring, hvorefter arbejdet som hovedregel udføres mod vederlag fra biblioteket.

Til kapitel 4.

Kapitlet omhandler det hidtidige Bibliotekstilsyn, der foreslås benævnt Direktoratet for Folkebibliotekerne (i det følgende også benævnt Biblioteksdirektoratet), samt Biblioteksrådet.

Til § 15.

En væsentlig del af statens administration på folkebiblioteksområdet er henlagt til Bibliotekstilsynet, der virker som et direktorat under Ministeriet for kulturelle anliggender. Det foreslås derfor betegnet som sådant. Bestemmelserne om Biblioteksdirektoratet er en videreførelse af § 20 i den gældende lov.

Biblioteksdirektoratets hovedopgave vil fortsat være at yde bibliotekerne råd og vejledning, også ved deltagelse i lokale forhandlinger. Mens centralbibliotekets rådgivning især hviler på erfaringer fra det praktiske arbejde og tager sigte herpå og på de lokale forhold i amtet, er Biblioteksdirektoratets rådgivning af mere principiel karakter. Den knytter sig til administrationen af lovgivningen og bygger på erfaringsmateriale fra ind- og udland.

Til dette formål skal Biblioteksdirektoratet fortsat indsamle og bearbejde og i fornødent omfang publicere oplysninger, herunder statistik, om folkebibliotekernes virksomhed, og formidle tilsvarende materiale fra udlandet. Biblioteksdirektoratet skal organisere faglige møder for at fremme en nødvendig informationsudveksling mellem den centrale og den lokale sagkundskab og bidrage til en ligelig udvikling af folkebiblioteksvæsenet i de enkelte centralbiblioteksområder.

Tilskudsberegningen til kommunerne bortfalder ved ophævelsen af driftstilskuddet, men det er foreslået at kommunalbestyrelserne fortsat skal have pligt til at give Biblioteksdirektoratet oplysninger om folkebibliotekernes virksomhed og økonomi bl. a. i form af årlige indberetninger, jfr. § 14 i be-

kendtgørelse om folkebiblioteker. Hertil er føjet en forpligtelse til indberetning om den planlagte udbygning af folkebiblioteksvæsenet.

Efter kommunalreformen er der — jfr. bemærkningerne til § 3 — i næsten alle kommuner et udtalt behov for en decentralisering af biblioteksbetjeningen, baseret på en nyvurdering af den hidtidige biblioteksstruktur.

På længere sigt vil i en række kommuner et deltidslbibliotek blive afløst af heltidslbibliotek, jfr. bemærkningerne til § 5, og endelig må det forudsættes, at især mindre og tyndt befolkede kommuner vil overveje at indgå biblioteksmæssigt samarbejde med andre kommuner.

De her nævnte forhold peger alle på, at det vil være af stor saglig og samfundsøkonomisk betydning, at der i kommunen udarbejdes en folkebiblioteksplan.

Den endelige afgørelse vedrørende kommunens biblioteksplan må træffes af vedkommende kommunalbestyrelse, men det er af betydning, at den lokale biblioteksplanlægning bringes i sammenhæng med planlægningen i amtet. De nærmere regler om indberetningerne fastsættes af ministeren for kulturelle anliggender.

Den nugældende bestemmelse i § 16, stk. 1 i bekendtgørelse om folkebiblioteker, hvorefter lokale- og byggeplaner skal forelægges for biblioteksdirektoratet til udtalelse, er ikke opretholdt i lovforslaget.

Der er imidlertid en nær sammenhæng mellem planlægningen af kommunens biblioteksstruktur og lokaleplanlægningen. Bibliotekslokalernes placering, størrelse, indretning og udstyr er afgørende for at det enkelte folkebibliotek kan opfylde sit formål efter loven, for at arbejdet kan ske på hensigtsmæssig måde, og for at samlingerne kan komme til fuld udnyttelse.

På dette område, hvor der skal investeres på langt sigt og træffes afgørelser af betydelig økonomisk rækkevidde, og hvor der ikke findes centralt fastsatte normer, må det fortsat anses for betydningsfuldt, at kommunalbestyrelsen tilvejebringer bredest mulige beslutningsgrundlag gennem biblioteksdirektoratets medvirken.

Denne rådgivning på et område, hvor det enkelte bibliotek normalt ikke råder over tilstrækkelig sagkundskab, og hvor man gennem Biblioteksdirektoratet kan drage nytte af erfaringer fra hele landet, og som i praksis består i konsulentbistand under hele den forberedende del af planlægningen, vil stadig være et vigtigt led i biblioteksdirektoratets rådgivningsarbejde.

Til § 16.

I Biblioteksrådet er repræsenteret de forskellige